

UCHWAŁA Nr XXVII/151/2021
RADY GMINY DĄBROWICE
z dnia 11 lutego 2021 roku

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania wójta z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok oraz wykaz potrzeb związanych z realizacją zadań w roku 2021 na terenie Gminy Dąbrowice

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz.713 ze zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821) Rada Gminy Dąbrowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje roczne sprawozdanie wójta z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 rok oraz wykaz potrzeb związanych z realizacją zadań w roku 2021 na terenie Gminy Dąbrowice, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Dąbrowice

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wójt, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Mając na względzie realizację obowiązków ustawowych podjęcie stosownej uchwały jest zasadne.

Załącznik Nr 1
do Uchwały XXVII/151/2021
RADY GMINY DĄBROWICE
z dnia 11 lutego 2021 roku.

ROCZNE SPRAWOZDANIE WÓJTA Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2020 r.

Dąbrowice, 2021 rok

sporządziła: Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej-Katarzyna Banasiak

Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami - uchwala się, co następuje ...

(Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019- 2021 został przyjęty Uchwałą Nr IV/21/2019 Rady Gminy w Dąbrowicach z dnia 15 stycznia 2019 r. Uchwałą Nr XIX/118/2020 Rady Gminy Dąbrowice z dnia 07 czerwca 2020 roku dokonano zmian w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Dąbrowice na lata 2019-2021” Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Dąbrowicach. Program był adresowany do rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a jego celem było wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Program realizowany był **przez Pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowicach przy współudziale:**

1. Pracowników Gminy Dąbrowice;
2. Członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Dąbrowicach;
3. Pracowników Policji;
4. Nauczycieli Zespołu Szkół w Dąbrowicach;
5. Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowicach;
6. Dąbrowickiego Centrum Kultury;
7. Stowarzyszeń i Kół Gospodyń Wiejskich

Wspieranie rodziny to zespół planowych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania swoich funkcji.

Realizując zadania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawsze należy mieć na względzie podmiotowość dziecka oraz jego prawa w szczególności do:

- 1.wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania poza rodziną tj. w rodzinnych formach pieczy zastępczej,
- 2.powrotu do rodziny,
- 3.utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów,
- 4.stabilnego środowiska wychowawczego,
- 5.kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku,
- 6.pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia.

Do zadań własnych gminy w myśl zapisu art. 176 wyżej cytowanej ustawy należy:

1. **Opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny**- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019- 2021 został przyjęty Uchwałą Nr IV/21/2019 Rady Gminy w Dąbrowicach z dnia 15 stycznia 2019 r, a następnie zmieniony Uchwałą Nr XIX/118/2020 Rady Gminy Dąbrowice z dnia 07 czerwca 2020 r.
2. **Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny**- w roku 2020 asystent rodziny nie podnosił kwalifikacji
3. **Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez:**

a) zapewnienie pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowicach w ramach realizacji tego zadania w 2020 r. zatrudniał asystenta rodziny w wymiarze 1/2 etatu. Wsparciem asystenta rodziny objętych było łącznie 7 rodzin (w tym 26 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. W przypadku 3 rodzin asystent pracował zgodnie z postanowieniem sądu o wsparcie rodziny asystentem.

Do głównego obowiązku Asystenta Rodziny należało wsparcie i aktywizacja rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz kierowanie procesem zmiany postaw życiowych członków rodziny. Asystent rodziny odpowiedzialny był za systematyczną indywidualną pracę z rodzinami wskazanymi przez Ośrodek, udzielanie im kompleksowej pomocy i wsparcia w wypełnianiu swoich zadań.

Celem pracy asystenta było osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem było niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych może ustać wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych- w przypadku 3 Rodzin asystent zakończył współpracę z uwagi na osiągnięcie zamierzonego celu i zażegnanie kryzysu w rodzinie

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany był do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymagała wsparcia zewnętrznego..

W 2020 roku w związku z ogłoszeniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 i ograniczeniem bezpośredniego kontaktu z Rodzinami oraz nałożone przez Ministra Zdrowia obostrzenia praca Asystenta polegała przede wszystkim na pracy zdalnej poprzez kontakt telefoniczny lub przez komunikatory społecznościowe. Wizyty w rodzinie sprowadzały się tylko i wyłącznie do spraw niecierpiących zwłoki i sytuacji trudnych.

W 2020 roku w rodzinach objętych asystą zgodnie z zadaniami wynikającymi z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzone były następujące działania:

1. **Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.**

Dla każdej rodziny został opracowany plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodzin oraz w konsultacji z właściwym pracownikiem socjalnym, który

ulegał modyfikacji w zależności od zaistniałych potrzeb. Plany pracy z rodziną odpowiadały na problemy rodzin wyszczególnione przez pracowników socjalnych w wywiadach środowiskowych. Odnosiły się one zarówno do stwierdzonych deficytów jak też potrzeb i mocnych stron rodziny. W celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych rodzin sporządzone plany pracy zawierały określone do realizacji cele dostosowane do potrzeb danej rodziny.

2. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego:

- rozmowy z rodzinami na temat racjonalnego gospodarowania budżetem domowym,
- rozmowy dotyczące utrzymania czystości,
- rozmowy dotyczące przestrzegania higieny osobistej,
- udzielenie informacji podczas częstych rozmów telefonicznych na temat zasad dbania o siebie i członków rodziny w okresie pandemii,
- udzielenie informacji podczas częstych rozmów telefonicznych na temat zasad dbania o siebie i członków rodziny w okresie kwarantanny,
- udzielanie informacji w zakresie obostrzeń funkcjonowania społecznego,
- namowa do śledzenia wiadomości na temat koronawirusa,
- wyrabianie nawyku dbania o porządek w domu,
- rozmowy dotyczące zdrowego odżywiania, wymiana przepisami kulinarnymi.

3. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych.

- Rozmowy telefoniczne na temat uzależnienia od alkoholu i przestrzegania abstynencji,
- pomoc w sporządzaniu pism urzędowych,

4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych

- motywacja do uczestnictwa w terapii uzależnień od alkoholu,
- motywacja do utrzymywania abstynencji alkoholowej,
- rozmowy telefoniczne motywujące do złożenia dokumentów do Powiatowego Centrum Orzekania o Niepełnosprawności

5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:

- motywowanie rodziców do nawiązywania kontaktów ze szkołą przez uczestnictwo w zebraniach szkolnych, indywidualnych rozmowach z pedagogiem szkolnym i wychowawcą
- rozmowy telefoniczne z rodzicami dotyczące niwelowania zachowań agresywnych,
- rozmowy telefoniczne skłaniające rodziców do przemyśleń nad stylem wychowawczym stosowanym wobec swego dziecka,
- rozmowy telefoniczne na temat asertywności, konsekwencji, stanowczości,
- rozmowy telefoniczne dotyczące negatywnego wpływu gier komputerowych na wychowanie.

6. Pomoc w wypełnianiu zadań opiekuńczo-wychowawczych

- zorganizowanie warunków i zapewnienie stałego czasu na odrabianie zadań domowych i naukę w rozkładzie dnia,
- pomoc w nauczaniu zdalnym poprzez rozmowy telefoniczne i wideo-rozmowy,
- pomoc w odrabianiu lekcji w czasie pandemii za pomocą komunikatora społecznościowego,

- przygotowywanie do zajęć szkolnych poprzez wideo-rozmowy,
 - ćwiczenia w poprawnym czytaniu i mówieniu,
 - wyrabianie umiejętności spostrzegania i wyciągania wniosków,
 - organizowanie zabaw i gier dydaktycznych dostosowanych do wieku dzieci- pomysły podawane drogą telefoniczną,
 - kultywowanie tradycji i obyczajów Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia
7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin:
- motywowanie rodziców podczas częstych rozmów telefonicznych do wspólnego odrabiania lekcji z dziećmi,
 - motywowanie rodziców do wspólnego spędzania czasu ze swoimi dziećmi,
 - pomoc w organizacji zabaw- przekazywanie pomysłów na zabawy drogą telefoniczną i za pomocą komunikatora społecznościowego.
8. Motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez informowanie o konieczności zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy.
9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej:
- pomoc w sporządzaniu i przysyłaniu dokumentów aplikacyjnych
 - pomoc w wyszukiwaniu ofert pracy
 - analiza telefoniczna dostępnych ofert pracy.
10. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną- notatki, karty pracy, sprawozdania.
11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
12. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną- rozmowy telefoniczne dotyczące bieżącego funkcjonowania rodziny.
13. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin:
- stały kontakt telefoniczny z dzielnicowym
 - stały kontakt telefoniczny z kuratorami pełniącymi dozór w rodzinie
 - wizyty wspólne z kuratorem w rodzinach
14. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:
- uczestnictwo z posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - omówienia bieżącej sytuacji i funkcjonowania rodziny,
 - ustalenie bieżącego planu działania na rzecz rodziny i dzieci,
 - ustalenie zakresu i sposobu współpracy oraz wymiany informacji.
15. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny:
- Szkoła,

- Sąd,
- Policja,
- GOPS

b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

Rodziny wspierające stanowią instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci. Gmina może spróbować zaktywizować lokalne otoczenie rodziny w celu udzielenia pomocy rodzinie. Problemy opiekuńczo-wychowawcze mogą wynikać z braku odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice dziecka. Dzięki współpracy z rodziną wspierającą w rodzinie wspieranej takie pozytywne wzorce funkcjonowania rodziny można zaszczerpić. Pomoc rodziny wspierającej może dotyczyć różnych aspektów życia takich jak: organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowanie nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, wskazówki dotyczące wychowania dzieci, ale również takich wydawałoby się oczywistych dla rodzin spraw, jak nauka gotowania, sprzątanía, utrzymania higieny osobistej czy racjonalnego prowadzenia budżetu domowego. W 2020 r. w ramach tego zadania na terenie Gminy Dąbrowice nie szkolono rodzin wspierających i nie podpisano umowy.

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci – na terenie Gminy nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego.

4. Finansowanie:

- 1) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny- asystent nie podnosił kwalifikacji zawodowych
- 2) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego- na terenie Gminy nie było kosztów związanych z udzielaniem pomocy

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym - na terenie Gminy nie było kosztów dotyczących współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny

W 2020r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowicach sporządził i przekazał dwa sprawozdania resortowe rzeczowo – finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej: w styczniu 2020 roku za okres 01.07.-31.12.2019r., oraz w lipcu za okres 01.01.-30.06.2020r., które zostały przekazane do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej. Oprócz tego do dnia 31 stycznia 2020 roku przekazano szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadania- wykorzystanie dotacji w ramach "Programu asystent rodziny koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019".

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem.

Pracownicy socjalni GOPS w Dąbrowicach we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorują sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności

w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W tym zakresie współpracują także z pedagogiem szkolnym, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, którzy mają kontakt z rodziną.

8. Przekazanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy, tj. w przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców, za okres dłuższy niż 12 miesięcy wójt albo starosta przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o powstaniu zaległości- w 2019 r. nie było przekazywanych informacji o zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY:

Z rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu realizacji zapisów Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zauważa się potrzebę objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem. Pomoc proponowana przez Gminę Dąbrowice w pełni zabezpiecza prawidłowe funkcjonowanie rodzin we wszystkich jej obszarach, jednak praca z rodzinami winna być systematyczna i planowa.

W 2021 roku istnieje potrzeba:

1. Kontynuacji zatrudnienia asystenta rodziny – możliwość otrzymania dotacji celowej z budżetu państwa.
2. Podnoszenia kwalifikacji asystenta rodziny- udział w szkoleniach.
3. Podnoszenia kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
4. Kontynuacja poradnictwa prawnego i terapeutycznego.
5. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Ośrodek Pomocy Społecznej będzie realizował szeroko rozumianą pracę socjalną z rodzinami. Z obserwacji i doświadczenia w pracy z rodzinami widać, że jest coraz więcej problemów opiekuńczo wychowawczych z dziećmi i młodzieżą. Systematycznie wzrasta liczba rodzin niepełnych, co w następnych latach będzie powodować jeszcze większą konieczność zintegrowanej współpracy i działania wszystkich instytucji pracujących z rodzinami, dziećmi, młodzieżą.

Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, nie jest jednorazowym zadaniem, jest to proces bardzo skomplikowany, trwający w czasie i wymagający współpracy wielu osób i instytucji, a także znacznych nakładów finansowych.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy też opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu.